

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія музики і хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ШКОЛАХ
для студентів

спеціальності
освітньої програми
освітньо-кваліфікаційного рівня

014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Середня освіта (Музичне мистецтво)
молодший спеціаліст

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1507/20
Ж
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 22 р.

Київ – 2020

Розробник:

Романова Тетяна Вадимівна, викладач циклової комісії музики і хореографії
Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса
Грінченка, викладач-методист

Викладач:

Романова Тетяна Вадимівна, викладач циклової комісії музики і хореографії
Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса
Грінченка, викладач-методист

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії
музики і хореографії

Протокол від « 27 » серпня 2020 р. № 1

Голова циклової комісії Романова Тетяна РОМАНОВА

Робочу програму перевірено

« 28 » серпня 2020 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	5 /150	
Курс	3-4	
Семестр	6	7
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	3
Обсяг годин, в тому числі:	60	90
Аудиторні	36	56
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль	-	+
Самостійна робота	20	30
Форма семестрового контролю	іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка майбутнього фахівця зі знанням оптимальних форм організації педагогічної взаємодії за принципами гуманізації і демократизації; з високим рівнем теоретико-методичного осмислення суті педагогічної взаємодії, використання продуктивних педагогічних технологій.

Завдання:

- свідоме оволодіння студентами теоретичними знаннями з проблем музичної освіти школярів;
- усвідомлене засвоєння змісту, організаційних форм та методів музичного виховання і навчання дітей шкільного віку;
- набуття студентами вмінь проектувати, організовувати і реалізовувати пізнавальні, розвивальні і виховні аспекти педагогічної взаємодії на уроках музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти;
- забезпечення диференційованого особистісного підходу;
- формування у студентів вміння творчо використовувати в освітньому процесі в закладах загальної середньої освіти надбань народної педагогіки, зразків українського музичного фольклору;
- формування у студентів вміння застосовувати в освітньому процесі в закладах загальної середньої освіти надбань класичних і сучасних педагогічних досліджень, новаторських ідей;
- розвиток самостійності, творчої активності студентів;
- розширення загальнопедагогічного і загальнокультурного світогляду студентів;
- формування і удосконалення навичок самостійної роботи з різними джерелами в рамках відповідної тематики, з різноманітним музичним репертуаром;
- формування практичних умінь і навичок роботи зі школярами;
- розвиток творчих здібностей студентів;

- формування у студентів позитивної мотивації до вивчення курсу і майбутньої професійної діяльності.

У студентів мають бути сформовані такі *компетентності*:

Загальні:

- Здатність до аналізу та синтезу;
- здатність до організації і планування;
- базові загальні знання;
- засвоєння основ базових знань з професії;
- розв'язання проблем;
- прийняття рішень;
- навички управління інформацією;
- взаємодія;
- позитивне ставлення до несхожості та інших культур;
- етичні зобов'язання;
- здатність працювати в міждисциплінарній команді;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- здатність до навчання;
- лідерські якості;
- розуміння культур та звичаїв інших країн;
- турбота про якість;
- бажання досягти успіху.

Фахові:

- усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії, володіння мотивацією до здійснення професійної діяльності;
- здатність нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;
- демонструвати предметну та сучасну базу знань;
- здатність реалізовувати навчальні програми базових курсів у різних освітніх установах;

- готовність застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу освітнього закладу;
- здатність розробляти і реалізовувати культурно-просвітницькі програми для різних категорій населення, в тому числі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатність професійно взаємодіяти з учасниками культурно-просвітницької діяльності;
- володіння методами навчання і виховання засобами музичного мистецтва;
- володіння теоретичними основами музичного мистецтва, професійною термінологією;
- володіння інструментарієм, методами, прийомами і практичними навичками роботи у царині музичного мистецтва;
- застосування професійно-профільованих знань у музичній діяльності (за видами);
- здатність до творчості.

Предметні:

- здатність аналізувати класичні системи навчання і виховання, методичні компоненти відомих музично-педагогічних систем;
- готовність застосовувати сучасні методики і технології для забезпечення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти;
- проектування форм і методів навчання та виховання засобами музичного мистецтва;
- розуміння шляхів практичного застосування технологій навчання і виховання;
- здатність ефективно використовувати у практичній діяльності форми і методи, засоби музичного виховання і навчання;
- готовність до організації різних видів і форм музичної діяльності учнів;
- здійснення музично-теоретичного, історико-стильового, технічно-виконавського аналізу навчального матеріалу;

- усвідомлення важливості знання базової музичної термінології, її значення;
- здатність грамотно використовувати її в аналізі та обговоренні музичних творів;
- здатність добирати музичний матеріал, адаптувати музичні твори для виконання молодшими школярами;
- спроможність до високохудожнього виконання музичних творів (інструментальних, вокальних);
- спроможність швидкого орієнтування у нотному тексті музичного твору;
- орієнтування в різних фактурах вокально-хорових творів;
- здатність акомпанувати власному співу, шкільному хору, ансамблю;
- спроможність поєднувати акомпаніаторські навички з елементами диригентської техніки;
- готовність вносити зміни в партитури вокально-хорових творів, партію акомпанементу в залежності від художньо-технічних завдань (спрощення нотного тексту, транспонування);
- володіння вокально-хоровими навичками, особливостями співацького дихання, фразування, атаки звуку;
- спроможність працювати на уроках музичного мистецтва та в позакласній музичній роботі над розширенням діапазону та злагодженням регістрів, враховуючи індивідуальні можливості школярів;
- здатність до високохудожнього виконання музичних творів на дитячих музичних інструментах (металофон, ксилофон, сопілка тощо);
- оволодіння прийомами навчання гри на дитячих музичних інструментах;
- готовність реалізовувати елементи колективного музикування на дитячих музичних інструментах на уроках музичного мистецтва та в позакласній музичній роботі;
- здатність ритмічно та виразно рухатись під музику, узгоджуючи рухи з характером музичного твору; комбінувати музично-ритмічні, танцювальні рухи;

- спроможність до розкриття музично-художнього образу за допомогою музично-ритмічних рухів;
- оволодіння прийомами навчання різним видам музично-ритмічних рухів;
- усвідомлення важливості використання творчих завдань в різних видах музичної діяльності школярів;
- здатність розуміти алгоритм самостійного створення музично-творчих зразків (вокальних, хорових, інструментальних) і спроможність їх створювати;
- здатність аналізувати результати навчально-виховної роботи зі школярами на уроках музичного мистецтва та в позаурочній роботі;
- виявлення та оцінювання рівня музичного розвитку школярів.

Предмет: процес цілеспрямованої музичної підготовки студентів до майбутньої професії.

3. Результати навчання за дисципліною

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

- усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, мотивація до здійснення професійної діяльності;
- знати провідну мету і завдання педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти в напрямку художньо-естетичного виховання засобами музичного мистецтва в умовах Нової української школи;
- нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;
- знати загальні основи шкільної педагогіки, системи шкільного виховання;
- розуміти закономірності музичного сприйняття, вікові особливості музичного розвитку школярів;
- усвідомлювати вимоги до організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти в умовах Нової української школи;
- знати особливості музичної роботи зі школярами;
- володіти формами організації музичної діяльності школярів;
- знати види музичної діяльності, типи та структуру уроків музичного мистецтва;
- реалізовувати вимоги до організації та проведення уроків музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти;
- володіти принципами добору музичного матеріалу;
- усвідомлювати шляхи активізації творчої діяльності школярів;
- розвивати пізнавальний інтерес і творчі здібності учнів;
- розуміти особливості взаємодії закладів загальної середньої освіти та сім'ї у навчанні та вихованні школярів;
- вміти самостійно аналізувати наукову, методичну, психологічну, музичну літературу;

- проектувати, організовувати та забезпечувати технології навчання і виховання школярів;
- характеризувати науково обґрунтовані і підтверджені досвідом принципи, методи і прийоми музичного виховання і навчання;
- орієнтуватися у методах та прийомах музичного виховання і навчання, оптимально поєднуючи їх для досягнення поставленої мети у роботі зі школярами;
- аналізувати вікові особливості музичного розвитку школярів;
- здійснювати контроль та перевірку результатів освітнього процесу;
- мати потребу в удосконаленні професійної компетентності, педагогічної та виконавської майстерності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	практ.	сем.	пк	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи музичної освіти							
Тема 1. Музично-естетичне виховання особистості як важливий фактор виховання. Мета і завдання музичної освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах Нової української школи.	3	1					2
Тема 2. Урок музичного мистецтва, його специфічні особливості.	7	1	2			2	2
Тема 3. Методи музичного виховання та навчання молодших школярів.	9	2	2	2			3
Модульна контрольна робота.	2				2		
Усього за змістовим модулем.	21	4	4	2	2	2	7
Змістовий модуль 2. Види музичної діяльності							
Тема 1. Музичне сприймання як основа музичної культури школярів. Слухання музики.	8	2	2			2	2
Тема 2. Хоровий спів як ефективний засіб залучення до музичного мистецтва.	8	2	2			2	2
Тема 3. Музично-ритмічні рухи.	5	1	1			1	2
Тема 4. Гра на дитячих музичних інструментах.	7	1	1	2		1	2
Тема 5. Музична грамота та її зв'язок з іншими видами музичної діяльності.	4	1	1				2
Тема 6. Творчість школярів на уроках музичного мистецтва.	5	1	1				3
Модульна контрольна робота.	2				2		
Усього за змістовим модулем.	39	8	8	2	2	6	13

Змістовий модуль 3. Методика проведення уроків у початкових класах закладів загальної середньої освіти							
Тема 1. Методика музичного виховання в 1 класі закладів загальної сер. освіти.	10	2	2	2		1	3
Тема 2. Методика музичного виховання в 2 класі закладів загальної середньої освіти.	10	2	2	2		1	3
Тема 3. Методика музичного виховання в 3 класі закладів загальної середньої освіти.	10	2	2	2		1	3
Тема 4. Методика музичного виховання в 4 класі закладів загальної середньої освіти.	10	2	2	2		1	3
Модульна контрольна робота.	2				2		
Усього за змістовим модулем.	42	8	8	8	2	4	12
Змістовий модуль 4. Організаційні питання музичного виховання в закладах загальної середньої освіти та музичне виховання за кордоном							
Тема 1. Позакласна музична робота в закладах загальної середньої освіти.	11	2	2	2		2	3
Тема 2. Планування і облік музичної роботи в закладах загальної середньої освіти.	9	2	2			2	3
Тема 3. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Е. Жак-Далькроза.	6	2				1	3
Тема 4. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Карла Орфа.	6	2				1	3
Тема 5. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Золтана Кодая.	6	2				1	3
Тема 6. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Д.Б. Кабалевського.	8	2		2		1	3
Модульна контрольна робота.	2				2		
Усього за змістовим модулем	48	12	4	4	2	8	18
Разом годин за навчальним планом	150	32	24	16	8	20	50

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи музичної освіти

Тема 1. Музично-естетичне виховання особистості як важливий фактор виховання. Мета і завдання музичної освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах Нової української школи.

Сутність теорії і методики музичної освіти. Предмет методики музичної освіти. Сучасні тенденції розвитку музичної освіти. Мета і завдання музичної освіти. Зміст музичної освіти. Державний стандарт початкової освіти (від 21 лютого 2018 р. №87).

Компетентнісний підхід до навчання. Мета і завдання музичної освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах Нової української школи.

Основні поняття: теорія музичної освіти, методика музичної освіти, музична культура, мета музичної освіти, зміст музичної освіти, гуманізація, фундаменталізація, гуманітаризація, безперервність музичної освіти, компетентнісний підхід, Нова українська школа.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,5]

Додаткові: [3].

Тема 2. Урок музичного мистецтва, його специфічні особливості.

Форми організації навчання. Урок музичного мистецтва як цілісна форма. Особливості уроку музичного мистецтва. Основні принципи уроку музичного мистецтва. Види музичної діяльності на уроці. Вимоги до сучасного уроку музичного мистецтва.

Типи уроків музичного мистецтва: урок введення в тему, урок поглиблення теми, урок узагальнення теми; характеристика та будова уроків. Урок-концерт як показник сформованості рівня музичної культури школярів. Значення, завдання, структура, підготовка та специфіка проведення уроків-концертів. Інтегрований урок. Нетрадиційні уроки музичного мистецтва.

Основні поняття: форми організації навчання, урок музичного мистецтва, принципи навчання і виховання, типи уроків музичного мистецтва, види діяльності, структура уроку, рівень музичної культури, інтегрований урок, нетрадиційний урок.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,3]

Додаткові: [3].

Тема 3. Методи музичного виховання та навчання школярів.

Сутність музично-педагогічні технології. Поняття методу в загальній педагогіці. Класифікація методів.

Інтерактивні методи музичного навчання. Метод емоційного впливу, пов'язаний з інтелектуальним, духовним і художньо-естетичним досвідом педагога, як один з провідних методів у формуванні духовної культури особистості. Метод музичного узагальнення як провідний метод в музичній освіті школярів. Метод забігання наперед та повернення назад як провідний у

формуванні цілісного уявлення школярів про музичне мистецтво. Метод емоційної драматургії. Методи стимулювання музичної діяльності. Створення проблемно-пошукової ситуації. Ефект здивування. Створення ситуації успіху.

Спрямованість методів на розвиток творчих здібностей, самостійності, активності учнів.

Основні поняття: музично-педагогічні технології, метод як шлях досягнення мети, класифікація методів, інтерактивні методи навчання, методи стимулювання музичної діяльності, методи розвитку музичного сприйняття, метод музичного узагальнення, метод забігання наперед та повернення назад, метод емоційної драматургії.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,3]

Додаткові: [2].

Змістовий модуль 2. Види музичної діяльності

Тема1. Музичне сприймання як основа музичної культури школярів.

Слухання музики.

Теоретичні аспекти формування музичного сприймання. Особливості музичного сприймання молодших школярів. Музичне сприймання як основа формування музичної культури школярів.

Основні етапи та методи формування музичного сприймання школярів. Метод спостереження за розвитком художнього образу. Метод аналізу музичного твору. Метод порівняння за контрастом і аналогією. Метод роздуму про музику.

Методика проведення слухання музики на уроці музичного мистецтва.

Основні поняття: музичне сприймання, досвід естетичного ставлення до музики, осягнення музики, осмислення музики, функції музичного сприймання, інтонаційний розвиток, побудова (форма) твору, жанрові особливості, музичний твір як об'єкт сприймання, семантика музичної мови, інтерпретація художнього змісту твору.

Рекомендовані джерела:

Основні: [3,5]

Додаткові: [3].

Тема 2. Хоровий спів як ефективний засіб залучення до музичного мистецтва.

Характеристика виду діяльності. Сутність голосоутворення. Гігієна, співацький режим і охорона дитячого голосу. Вікові особливості розвитку дитячого голосу.

Методика формування співацьких навичок і умінь молодших школярів. Вокально-хорові навички. Співацькі вправи, їхня мета. Методи навчання співу. Методика розучування пісні. Методика роботи зі школярами, які інтонують неточно.

Основні поняття: хоровий спів, голосовий апарат, діапазон, співацький режим, голосоутворення, альт, сопрано, дискант, мутація, вокально-хорові навички, співацькі вправи, фонетичний метод, концентричний метод.

Рекомендовані джерела:

Основні: [3,5]

Додаткові: [1].

Тема 3. Музично-ритмічні рухи.

Музично-пластична діяльність. Значення і завдання музично-ритмічного виховання. Особливості характеристики музично-ритмічного розвитку дітей. Види музично-ритмічних рухів: музично-ритмічні вправи, музичні ігри, танці, хороводи. Методика навчання музично-ритмічних рухів.

Пластичне інтонування. Вільне диригування. Інсценування музичних творів.

Основні поняття: музично-пластична діяльність, музично-ритмічний розвиток, пластичне інтонування, вільне диригування, музична гра, хоровод.

Рекомендовані джерела:

Основні: [3,5]

Додаткові: [1].

Тема 4. Гра на дитячих музичних інструментах.

Гра на дитячих музичних інструментах як вид колективної виконавської діяльності школярів на уроці. Роль дитячих музичних інструментів у формуванні інтересу до музики, розвитку творчих здібностей, формуванні виконавських навичок. Характеристика дитячих музичних інструментів, їхня класифікація.

Мета, завдання та особливості гри на дитячих музичних інструментах. Значення виду діяльності для музичного розвитку учнів зі слабким рівнем координації між слухом та голосом, активізації мислення при сприйманні музики.

Методика роботи над музичними творами з використанням гри на дитячих музичних інструментах. Прийоми навчання гри на дитячих музичних інструментах. Варіанти роботи з дитячими музичними інструментами на уроці: виконання оркестрове, ансамблеве, сольне; гра напам'ять, гра по слуху, по нотах, виконання творчих завдань. Інструментальне музикування як форма творчого самовираження дитини.

Основні поняття: дитячі музичні інструменти, виконавська діяльність, класифікація музичних інструментів, рівень координації між слухом та голосом, прийоми навчання, інструментальне музикування.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5]

Додаткові: [3].

Тема 5. Музична грамота та її зв'язок з іншими видами музичної діяльності.

Музична грамота та її зв'язок з видами музичної діяльності в ході уроку музичного мистецтва. Сутність понять «музична грамотність», «музична грамота», «нотна грамота». Музична грамотність як рівень музичної культури особистості. Музична грамота як сукупність знань, яка охоплює широкий спектр особливостей музичного мистецтва. Нотна грамота як компонент музичної грамоти, система графічних знаків, власне запис музики.

Методика музичного виховання на релятивній основі.

Основні поняття: музична грамотність, музична грамота, нотна грамота, абсолютна система сольмізації, релятивна система сольмізації, інтонаційно-образний зміст музики, ноти, паузи, тривалості, розмір, побудова (форма) твору.

Рекомендовані джерела:

Основні: [4,5]

Додаткові: [2].

Тема 6. Творчість школярів на уроках музичного мистецтва.

Творчість школярів на уроці музичного мистецтва як ефективний засіб розвитку музично-творчих здібностей, уяви, активізації діяльності школярів. Види творчих завдань. Творчі завдання в співацькій діяльності. Основні етапи розвитку творчих здібностей школярів. Ускладнення творчих завдань.

Імпровізація як різновид музичної творчості.

Основні поняття: дитяча музична творчість, творчі завдання, етапи розвитку творчих здібностей школярів, імпровізація.

Рекомендовані джерела:

Основні: [3,5]

Додаткові: [2].

Змістовий модуль 3. Методика проведення уроків у початкових класах закладів загальної середньої освіти

Тема 1. Методика музичного виховання в 1 класі закладів загальної середньої освіти.

Особливості психофізіологічного розвитку учнів 1 класу. Особливості музичного розвитку шестирічок. Мета і завдання музичної освіти в умовах Нової української школи. Основні вимоги до сучасного уроку музичного мистецтва в умовах Нової української школи.

Мета, завдання та особливості музичної роботи в 1 класі. Тематизм музичного матеріалу.

Форми і методи роботи над музичним матеріалом.

Виявлення рівня розвитку індивідуальних музичних здібностей учнів 1 класу. Формування навичок сприймання творів музичного мистецтва. Вокально-хорове виховання і розвиток музично-слухових уявлень учнів. Вивчення основ нотної грамоти. Музично-пластична діяльність і розвиток чуття ритму у школярів. Характеристика музичного матеріалу.

Введення в урок музичного мистецтва ігрових ситуацій, інсценізацій казок, дитячих пісень тощо.

Основні поняття: психофізіологічний розвиток, музичні здібності, тематизм, сприймання, музично-слухові уявлення, вокально-хорова робота, музична грамота, музично-пластична діяльність, ігрові ситуації, інсценізація.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5]

Додаткові: [1].

Тема 2. Методика музичного виховання в 2 класі закладів загальної середньої освіти.

Психолого-педагогічна характеристика учнів 2 класу. Особливості музичного розвитку школярів. Мета, завдання та особливості музичної роботи в 2 класі. Тематизм музичного матеріалу. Підготовка школярів до усвідомленого сприйняття основних типів музики у їхньому виразному значенні. Аналіз змісту роботи в різних видах музичної діяльності на уроці музичного мистецтва в 2 класі. Методи роботи над музичним матеріалом.

Основні поняття: тематизм, типи музики, музичні жанри, види музичної діяльності, інтонаційно-образна сутність музики.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5]

Додаткові: [1].

Тема 3. Методика музичного виховання в 3 класі закладів загальної середньої освіти.

Особливості психофізіологічного розвитку учнів 3 класу. Особливості музичного розвитку третьокласників. Мета, завдання та особливості музичної роботи в 3 класі. Тематизм музичного матеріалу. Усвідомлення пісенності, танцювальності, маршовості. Особливе значення тем «Інтонація» та «Розвиток музики», що дають уявлення про музику як мову, яка виражає почуття людини. Розкриття життєвих зв'язків музики через зіставлення подібних та відмінних інтонацій і тем, елементів музичної мови, частин музичного твору, прийомів розвитку, жанрових особливостей.

Аналіз музичного матеріалу та методи роботи над ним.

Основні поняття: пісенність, танцювальність, маршовість, інтонація, розвиток музики, елементи музичної мови, прийоми розвитку, жанрові особливості, будова (форма) музичного твору.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5]

Додаткові: [1].

Тема 4. Методика музичного виховання в 4 класі закладів загальної середньої освіти.

Особливості психофізіологічного розвитку учнів 4 класу. Особливості музичного розвитку школярів. Мета, завдання та особливості музичної роботи в 4 класі. Тематизм музичного матеріалу. Аналіз музичного матеріалу та методи роботи над ним.

Основні поняття: народна музика, інтонаційні особливості музики українського народу, професійна творчість, національна своєрідність, спорідненість музики слов'янських народів, взаємозбагачення музики різних народів.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5]

Додаткові: [1].

Змістовий модуль 4. Організаційні питання музичного виховання в закладах загальної середньої освіти та музичне виховання за кордоном

Тема 1. Позакласна музична робота в закладах загальної середньої освіти.

Мета і завдання позакласної музичної роботи. Зміст і організація позакласної діяльності школярів в закладах загальної середньої освіти. Масові форми роботи з художньо-естетичного виховання молоді. Гурткові форми позакласної роботи в закладах загальної середньої освіти. Індивідуальне навчання гри на музичних інструментах. Робота з обдарованими дітьми.

Основні поняття: позакласна музична робота, масові форми, гурткові форми, індивідуальна робота, дитяча філармонія, дитяча опера, лекції-концерти, музичні свята і фестивалі, шкільний оркестр, шкільний хор, ансамбль.

Рекомендовані джерела:

Основні: [2, 5]

Додаткові: [2].

Тема 2. Планування і облік музичної роботи в закладах загальної середньої освіти.

Значення планування музичної роботи на уроках та в позакласній роботі. Планування на рік, семестр, чверть. Методичні основи планування уроку музичного мистецтва. Роль поурочного планування в досягненні систематичності та міцності знань учнів.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти. Розвиток художньо-образного, асоціативного мислення у процесі художньо-творчої діяльності. Пізнання мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва.

Основні поняття: планування музичної роботи, художньо-образне, асоціативне мислення, пізнання мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва.

Рекомендовані джерела:

Основні: [2, 5]

Додаткові: [2].

Тема 3. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Е. Жак-Далькроза.

Система музично-ритмічного виховання швейцарського педагога як протилежність традиційній «співацькій» концепції музичного виховання. Головні недоліки існуючої на той час традиційної методики. Нові підходи та методики емоційного сприймання музики та розвитку музикальності дітей. Музикальність як першооснова музики. Пластичні та музичні імпровізації. Відновлення триєдності музики, слова і руху як засобу формування гармонійно розвиненої особистості.

Ритм як провідний чинник музичного виховання. Впровадження ритміки в систему шкільної освіти як ефективний засіб формування сприйняття школярами різних видів мистецтва. Евритміка (зв'язок музики з рухом) як новаторська концепція «ритмічної гімнастики».

Основні поняття: музикальність, евритміка, ритм, зв'язок музики з рухом.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5]

Додаткові: [2].

Тема 4. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Карла Орфа.

Ідеї гуманізму і творчого розвитку особистості – основа педагогічної концепції і методичної системи Карла Орфа. Завдання музичного виховання за К.Орфом.

«Schulwerk» як втілення педагогічних принципів К.Орфа, антологія дитячого світового фольклору. Використання «елементарної музики» - новаторство педагога. Склад орфівського дитячого оркестру. Вільна імпровізація як відправний пункт уроку. Використання релятивної й абсолютної системи сольмізації та нотації. Універсальність методики К.Орфа. Музично-педагогічна система К.Орфа як ефективний засіб виявлення і розвитку музичних здібностей дітей у різноманітній музичній діяльності.

Основні поняття: гуманізм, Schulwerk, елементарна музика, дитячий оркестр, вільна імпровізація, релятивна система сольмізації, абсолютна система сольмізації, ігрова діяльність, творче мислення.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5]

Додаткові: [2].

Тема 5. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Золтана Кодая.

Народна музика як основа музичного виховання і навчання. Визначальне і універсальне значення хорового співу як провідного виду музичних занять у школі. Введення в школах співу як обов'язкового предмету, створення шкіл з поглибленим вивченням музики. Метод відносної сольмізації як засіб прискорення процесу розвитку слуху і техніки читання нот. Поєднання співу із рівномірною ходою, плесканням, тактуванням метру, ритмічним супроводом. Деяка обмеженість музично-виховної системи З.Кодая.

Основні поняття: народна музика, хоровий спів, метод відносної сольмізації, плескання, тактування метру, пентатоніка.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5]

Додаткові: [2].

Тема 6. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Д.Б. Кабалевського.

Музично-виховна концепція Д.Б. Кабалевського як принципово новий напрям у музичній педагогіці ХХ ст. Формування музичної культури особистості як невід'ємної частини її духовної культури – головна мета музичного виховання. Активне сприймання музики як основа музичного виховання. Вміння сприймати музику в будь-якій формі спілкування з нею: під час співу, гри на музичних інструментах, у процесі власне слухання тощо. Методична новизна шкільної програми з музики, створеної під керівництвом Д.Б. Кабалевського. Тематична побудова програми. Досягнення цілісності

уроку за рахунок єдності усіх структурних компонентів. Активізація музичного мислення, зв'язок музики з життям, опора на три головні сфери музики.

Основні поняття: музична культура особистості, активне сприймання, цілісне естетичне ставлення до явищ музичної культури, тематична структура програми, активізація музичного мислення, зв'язок музики з життям, опора на три головні сфери музики.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5]

Додаткові: [2].

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи музичного виховання та навчання молодших школярів.	2
2	Види музичної діяльності молодших школярів.	2
3	Методика музичного виховання в 1 класі закладів загальної середньої освіти.	2
4	Методика музичного виховання в 2 класі закладів загальної середньої освіти.	2
5	Методика музичного виховання в 3 класі закладів загальної середньої освіти.	2
6	Методика музичного виховання в 4 класі закладів загальної середньої освіти.	2
7	Позакласна музична робота в закладах загальної середньої освіти.	2
8	Системи і технології музичного виховання.	2

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Урок музичного мистецтва, його специфічні особливості.	2
2	Методи музичного виховання та навчання молодших школярів.	2
3	Музичне сприймання як основа музичної культури школярів. Слухання музики.	2
4	Хоровий спів як ефективний засіб залучення до музичного мистецтва.	2
5	Музично-ритмічні рухи.	1
6	Гра на дитячих музичних інструментах.	1

7	Музична грамота та її зв'язок з іншими видами музичної діяльності.	1
8	Творчість школярів на уроках музичного мистецтва.	1
9	Методика музичного виховання в 1 класі закладів загальної середньої освіти.	2
10	Методика музичного виховання в 2 класі закладів загальної середньої освіти.	2
11	Методика музичного виховання в 3 класі закладів загальної середньої освіти.	2
12	Методика музичного виховання в 4 класі закладів загальної середньої освіти.	2
13	Позакласна музична робота в закладах загальної середньої освіти.	2
14	Планування і облік музичної роботи в закладах загальної середньої освіти.	2

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1. Відвідування лекцій	1	2	2	4	4	4	4	6	6
2. Відвідування практичних занять	1	2	2	4	4	4	4	2	2
3. Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	4	4	2	2
4. Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	4	40	2	20
5. Робота на практичному занятті	10	2	20	4	40	4	40	2	20
6. Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	6	30	4	20	6	30
7. Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			75		114		137		105
Максимальна кількість балів	431								
Розрахунок коефіцієнта	7,18								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи музичної освіти

Тема 1. Музично-естетичне виховання особистості як важливий фактор виховання. Мета і завдання музичної освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах Нової української школи (2год.)

Підготувати повідомлення:

1. Коротка характеристика розвитку музичної культури України з найдавніших часів. Музичне мистецтво Київської Русі, система музичної освіти в братських школах. Музична освіта XVII, початку XIX століття. Відсутність єдиної системи освіти, школи для привілейованих, школи для народу, зміст їхньої роботи.

2. Основні ідеї прогресивних діячів в галузі музичного виховання (Д. Зарін, О.Маслов). Роль в розвитку теорії та практики музичного виховання діяльності Н.Брюсової, Б.Яворського, В.Шацької.

3. Зміна змісту музичного виховання в школі на початку XX ст. Основні етапи становлення музичного виховання. Роль музично-педагогічних світоглядів Б.Яворського, М.Румер, В.Шацької, Б.Теплова, Н.Гродзенської.

Тема 2. Урок музичного мистецтва, його специфічні особливості (2год.)

1. Обґрунтувати сутність ключових музичних знань.
2. Проаналізувати урок музичного мистецтва в початкових класах закладу загальної середньої освіти за відеозаписом.

Тема 3. Методи музичного виховання та навчання школярів (3год.)

Підготувати повідомлення:

1. Ігрові прийоми та проблемно-пошукові ситуації на уроці музичного мистецтва в початкових класах закладів загальної середньої освіти.
- Проаналізувати методи і прийоми навчання, виховання і розвитку школярів за відеозаписом уроку музичного мистецтва в закладі загальної середньої освіти.

Змістовий модуль 2. Види музичної діяльності

Тема 1. Музичне сприймання як основа музичної культури школярів.

Слухання музики (2год.)

1. Розробити анотації музичних творів зі слухання музики на уроках музичного мистецтва в початкових класах.
2. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики (вікова група, твір за вибором студента).

Тема 2. Хоровий спів як ефективний засіб залучення до музичного мистецтва (2год.)

1. Розробити комплекс співацьких вправ для учнів початкових класів, використовуючи дитячий український фольклор.
2. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу (вікова група, твір за вибором студента).

Тема 3. Музично-ритмічні рухи (2год.)

1. Підібрати музичний матеріал згідно вимог програми до музично-ритмічних вправ, хороводів, ігор, таночків у початкових класах закладів загальної середньої освіти.
2. Опрацювати музичний матеріал та запропонувати варіанти інсценізації дитячої ігрової пісні (за вибором студента)

Тема 4. Гра на дитячих музичних інструментах (2год.)

1. Ритмізувати та мелодизувати заданий літературний текст; відтворити мелодію на дитячому музичному інструменті (за вибором студента):
  - Бігли коні під мостами
З золотими копитами.
  - Синьоокий світлячок
Гостював у зірочок.
  - Сійся, родися, жито-пшениця!

2. Створити партитуру для оркестру дитячих музичних інструментів (твір за вибором студента); виконання музичного твору в групі однокурсників.

Тема 5. Музична грамота та її зв'язок з іншими видами музичної діяльності (2год.)

1. Підготувати повідомлення на тему: «Методика музичного виховання на релятивній основі».

2. Запропонувати ребуси, музичні кросворди, казки, які допоможуть школярам в ігровій формі засвоїти основи музичної грамоти.

Тема 6. Творчість школярів на уроках музичного мистецтва (3год.)

1. Підготувати повідомлення на тему: «Музично-творча діяльність у системі музичної освіти».

2. Розробити систему творчих завдань у різних видах музичної діяльності на уроках музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти.

Змістовий модуль 3. Методика проведення уроків у початкових класах закладів загальної середньої освіти

Тема 1. Методика музичного виховання в 1 класі закладів загальної середньої освіти (3год.)

1. Розробити конспект уроку музичного мистецтва в 1 класі за темою «Музика навколо нас».

2. Проаналізувати методи музичного навчання, що матимуть місце на уроці музичного мистецтва (за зазначеною темою в самостійно розробленому конспекті).

Тема 2. Методика музичного виховання в 2 класі закладів загальної середньої освіти (3год.)

1. Підібрати музичний матеріал для організації слухання музики при проведенні нетрадиційних уроків музичного мистецтва.

2. Розробити конспект уроку музичного мистецтва в 2 класі за темою «Основні музичні жанри».

Тема 3. Методика музичного виховання в 3 класі закладів загальної середньої освіти (3год.)

1. Скласти розгорнутий план вокально-хорової роботи на уроці музичного мистецтва.

2. Розробити конспект уроку музичного мистецтва в 3 класі за темою «Розвиток музики».

Тема 4. Методика музичного виховання в 4 класі закладів загальної середньої освіти (3год.)

1. Запропонувати зміст розгорнутої бесіди емоційно-образного характеру до музичного твору Є.Адамцевича «Запорізький марш».

2. Розробити конспект уроку музичного мистецтва в 4 класі за темою «Музика єднає світ».

Змістовий модуль 4. Організаційні питання музичного виховання в закладах загальної середньої освіти та музичне виховання за кордоном

Тема 1. Позакласна музична робота в закладах загальної середньої освіти (3год.)

1. Проаналізувати методи та прийоми роботи на заняттях хорового гуртка в закладі загальної середньої освіти (за відеозаписом).

2. Розробити сценарій позакласного мистецького заходу для початкових класів.

Тема 2. Планування і облік музичної роботи в закладах загальної середньої освіти (3год.)

1. Підготувати повідомлення на тему «Роль планування в досягненні систематичності та міцності знань учнів».
2. Розробити орієнтовний календарно-тематичний план проведення уроків музичного мистецтва в 1 класі початкової школи.

Тема 3. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Е. Жак-Далькроза (3год.)

1. Опрацювати статтю «Шляхи музичного виховання школярів» [4,с. 90-105]
2. Розробити план-конспект уроку музичного мистецтва з використанням в ході уроку музично-ритмічних рухів.

Тема 4. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Карла Орфа (3год.)

1. Опрацювати статтю «Шляхи музичного виховання школярів» [4,с. 105-135]
2. Розробити план-конспект уроку музичного мистецтва з елементами елементарного музикування.

Тема 5. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Золтана Кодая (3год.)

1. Опрацювати статтю «Музика в системі шкільної освіти країн Західної Європи» [5,с. 222-228]
2. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу з використанням релятивної системи навчання.

Тема 6. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Д.Б. Кабалевського (3год.)

1. Опрацювати статтю «Музика в системі шкільної освіти країн Західної Європи» [5,с. 228-235]
1. Розробити план-конспект уроку музичного мистецтва із завданнями, спрямованими на активізацію музичного мислення школярів.

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Максимальна кількість балів за виконану роботу – 5.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи

Максимальна кількість балів - 25	Критерії оцінювання
25 - 20	Завдання виконані якісно (90% - 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
19 - 15	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% - 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
14 - 10	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% - 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
0 - 9	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

Модульний контроль проводиться в письмовій формі: письмове тестування, виконання завдань модульної контрольної роботи.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Екзамен . Форма проведення: письмова(виконання тестів, практичних завдань, відповідь на теоретичні питання). Тривалість екзамену: 2 год. Максимальна кількість балів: 40 балів. Критерії оцінювання: практичне завдання – 20 балів; теоретичне питання – 10 балів, тестові завдання – 10 балів (20 завдань по 0,5 б).

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Перелік практичних завдань:

1. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики (з використанням гри на дитячих музичних інструментах) з теми «Музика мого народу» для четвертого класу. В якості музичного матеріалу використати музичний твір Є. Адамцевича «Запорізький марш».
2. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва з теми «Музична форма» для третього класу. Навести приклади музично-ритмічних рухів, спрямованих на пластичне вираження змісту музики, при вивченні української народної пісні-гри «Соловечку сватку, сватку».
3. Розробити фрагмент нетрадиційного уроку музичного мистецтва з теми «Музика єднає світ» для четвертого класу. З'ясувати, які педагогічні задачі такі уроки розв'язують.
4. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу з теми «Світ навколо тебе» для першого класу. Висвітлити етапи роботи над українською народною піснею «Ой єсть в лісі калина».Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу з теми «Звуки і кольори природи» для другого класу. Скласти розгорнутий план роботи над українською народною піснею «Пішли діти в поле».
5. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Звуки і кольори природи» для другого класу. В якості музичного матеріалу використати музичний твір В.Косенка «Пасторальна».

Визначити найбільш ефективні методи навчання при організації слухання музики.

6. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва з теми «Розвиток музики» для третього класу. В якості музичного матеріалу використати українську народну пісню «Вербова дощечка».
7. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу з теми «Моя Україна багата й гостинна» для першого класу. В якості музичного матеріалу використати українську народну пісню «На місточку».
8. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Краса рідної землі» для першого класу. В якості музичного матеріалу використати музичний твір К.Стеценка «Вечірня пісня».
9. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу з теми «Інтонія» для третього класу з урахуванням завдань для музичного розвитку молодших школярів зі слабким рівнем координації між слухом та голосом. В якості музичного матеріалу використати пісню «Щеня і кошеня», муз. Т. Попатенко, сл. В.Вікторова.
10. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Музична форма» в третьому класі. В якості музичного матеріалу використати твір В.Моцарта «Турецьке рондо».
11. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу (з елементами ознайомлення з нотною грамотою) з теми «Барви осені» для другого класу. В якості музичного матеріалу використати пісню «Осінь», муз. М.Ведмедері, сл. Г.Ковалю.
12. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики (з використанням гри на дитячих музичних інструментах) з теми «Основні властивості музики: пісенність, танцювальність, маршовість» для третього класу. В якості музичного матеріалу використати твір Ф.Шуберта «Військовий марш».
13. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва з теми «Барви осені» для другого класу. Розкрити основні етапи сприйняття та осягнення виразного значення елементів музичної мови школярами в творі А.Вівальді «Осінь» (фрагмент) з циклу «Пори року».
14. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики (з використанням методу контрасту) в третьому класі з теми «Музична форма». В якості музичного матеріалу використати твір Е.Гріга «Пісня Сольвейг».
15. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики (визначення засобів музичної виразності) з теми «Основні властивості музики: пісенність, танцювальність, маршовість» в третьому класі. В якості музичного матеріалу використати твір М.Глінки «Арагонська хота».
16. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу з теми «Музика єднає світ» для четвертого класу. В якості музичного матеріалу використати пісню «Гуде вітер вельми в полі», муз. М. Глінки, сл. В. Забіли.

17. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Розвиток музики» для третього класу. В якості музичного матеріалу використати музичний твір Е. Гріга «В печері гірського короля» із сюїти «Пер Гюнт».
18. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва з елементами гри на дитячих музичних інструментах у першому класі з теми «Зимові ритми». В якості музичного матеріалу використати твір К. Дебюссі «Сніг танцює» (ксилофон).
19. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу в першому класі з теми «Радійте! Свято йде!». В якості музичного матеріалу використати українську народну пісню «Щедрівочка щедрувала».
20. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Музика мого народу» для четвертого класу. В якості музичного матеріалу використати Увертюру до опери М. Лисенка «Тарас Бульба».
21. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Троїсті музики» для другого класу. В якості музичного матеріалу використати український народний танець «Аркан» у виконанні ансамблю троїстих музик.
22. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Розвиток музики» для третього класу. В якості музичного матеріалу використати твір Й. Брамса «Угорський танець».
23. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Чарівники балету» для першого класу. В якості музичного матеріалу використати твір П. І. Чайковського «Вальс сніжинок» із балету «Лускунчик».
24. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва з елементами гри на дитячих музичних інструментах з теми «Музика навколо нас» для першого класу. В якості музичного матеріалу використати твір М. Скорика «Народний танець».
25. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу (з елементами ознайомлення з нотною грамотою) з теми «Як сопілка флейтою стала» для другого класу. В якості музичного матеріалу використати пісню «Ой заграйте, дударики», муз. А. Філіпенка, сл. В. Панченка.
26. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Створюємо красу» для першого класу. В якості музичного матеріалу використати твір М. Лисенка, хор «А вже весна» з опери «Зима і весна».
27. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Музика мого народу» для четвертого класу. В якості музичного матеріалу використати твір Г. Майбороди «Гуцульська рапсодія».
28. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу (з елементами ознайомлення з нотною грамотою) з теми «Музика єднає світ» для четвертого класу. В якості музичного матеріалу використати пісню «Захід сонця», муз. Е. Гріга, переклад М. Яскулка.
29. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва з елементами навчання гри на дитячих музичних інструментах з теми «Музична казка

продовжується» для другого класу. В якості музичного матеріалу використати теми Петрика, Дідуся, Пташки, Вовка із симфонічної казки «Петрик і Вовк», муз.С.Прокоф'єва.

Перелік теоретичних питань:

1. Визначити мету і завдання музичної освіти в умовах Нової української школи.
2. Зазначити основні вимоги до сучасного уроку музичного мистецтва в умовах Нової української школи.
3. Схарактеризувати типи уроків музичного мистецтва.
4. Розкрити структуру музичності.
5. Визначити основні чинники раннього вияву музичних здібностей дитини.
6. Розмежувати поняття «музична грамотність», «музична грамота», «нотна грамота».
7. Схарактеризувати основні види музичної діяльності на уроках музичного мистецтва.
8. Класифікувати методи навчання.
9. Визначити словесні та наочні методи музичного навчання.
10. Визначити форми організації позакласної музичної роботи.
11. Зазначити основні етапи і методи формування сприйняття музичних творів учнями початкових класів.
12. Визначити методичні компоненти музично-педагогічної системи К. Орфа.
13. Порівняти методичні компоненти музично-педагогічних систем Е. Жак-Далькроза і К. Орфа.
14. Визначити методичні компоненти музично-педагогічної системи З. Кодая.
15. Порівняти методичні компоненти музично-педагогічних систем К. Орфа і Д. Кабалевського.
16. Визначити методичні компоненти музично-педагогічної системи Е. Жак-Далькроза.
17. Порівняти методичні компоненти музично-педагогічних систем З. Кодая і М. Леонтовича.
18. Схарактеризувати методичні компоненти музично-педагогічної системи К. Стеценка.
19. Визначити методичні компоненти музично-педагогічної системи В. Верховинця.
20. Визначити основні етапи роботи над піснею на уроках музичного мистецтва.
21. Схарактеризувати види музично-дидактичних ігор.
22. Розкрити сутність методів музичного узагальнення, забігання наперед та повернення до пройденого, емоційної драматургії.
23. Визначити зміст методу музичних вправ та його значення в музично-педагогічному процесі.
24. Визначити принципи музичного виховання.

25. Вказати причини неточного інтонування та методи їх подолання.
26. Схарактеризувати вокально-хорові навички.
27. Визначити методи і прийоми розвитку інтонаційно-образного слуху дітей.
28. Назвати компоненти мистецької компетентності вчителя музичного мистецтва.
29. Зазначити етапи розвитку творчих здібностей дітей.
30. Розкрити особливості різних видів імпровізації на уроках музичного мистецтва.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Методика музичного виховання в школі»

Разом: 150 год. : лекції – 32 год., практичні – 24 год, семінарські – 16 год, індивідуальні – 20 год., самостійна робота – 50 год., підсумковий контроль – 8 год.

Семестр	V								
Модулі	Модуль 1			Модуль 2					
Назва модуля	Теоретичні основи музичної освіти			Види музичної діяльності					
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Теми лекцій	Музично-естетичне виховання особистості як важливий фактор виховання. Мета і завдання муз. освіти в ЗЗСО в умовах Нової української школи.	Урок муз. мистецтва, його специфічні особливості.	Методи музичного виховання та навчання молодших школярів.	Музичне сприймання як основа музичної культури школярів. Слухання музики.	Хоровий спів як ефективний засіб залучення до музичного мистецтва.	Музично-ритмічні рухи.	Гра на дитячих музичних інструментах.	Музична грамота та її зв'язок з іншими видами музичної діяльності.	Творчість школярів на уроках музичного мистецтва.
Теми практичних		Урок муз. мистецтва, його специфічні особливості.	Методи музичного виховання та навчання молодших школярів.	Музичне сприймання як основа музичної культури школярів. Слухання музики.	Хоровий спів як ефективний засіб залучення до музичного	Музично-ритмічні рухи.	Гра на дитячих музичних інструментах.	Музична грамота та її зв'язок з іншими видами музичної діяльності.	Творчість школярів на уроках музичного мистецтва.
Теми семінарських			Методи музичного виховання та навчання молодших школярів.				Види музичної діяльності молодших школярів.		
Самостійна робота	П. 6.2.								
Види ПК	Модульна контрольна робота			Модульна контрольна робота					

Разом: 150 год. : лекції – 32 год., практичні – 24 год, семінарські – 16 год, індивідуальні – 20 год., самостійна робота – 50 год., підсумковий контроль – 8 год.

Семестр	VII									
Модулі	Модуль 3				Модуль 4					
Назва модуля	Методика проведення уроків у початкових класах ЗЗСО				Організаційні питання музичного виховання в закладах загальної середньої освіти та музичне виховання за кордоном					
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Теми лекцій	Методика музичного виховання в 1 класі ЗЗСО	Методика музичного виховання в 2 класі ЗЗСО	Методика музичного виховання в 3 класі ЗЗСО	Методика музичного виховання в 4 класі ЗЗСО	Позакласна музична робота в ЗЗСО	Планування і облік музичної роботи в ЗЗСО	Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Е. Жак-Далькроза.	Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Карла Орфа.	Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Золтана Кодая.	Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Д.Б. Кабалевського.
Теми практичних	Методика музичного виховання в 1 класі ЗЗСО	Методика музичного виховання в 2 класі ЗЗСО	Методика музичного виховання в 3 класі ЗЗСО	Методика музичного виховання в 4 класі ЗЗСО	Позакласна музична робота в ЗЗСО	Планування і облік музичної роботи в ЗЗСО				
Теми семінарських	Методика музичного виховання в 1 класі ЗЗСО	Методика музичного виховання в 2 класі ЗЗСО	Методика музичного виховання в 3 класі ЗЗСО	Методика музичного виховання в 4 класі ЗЗСО	Позакласна музична робота в ЗЗСО					Системи і технології музичного виховання.
Самостійна робота	П. 6.2.									
Види ПК	Модульна контрольна робота					Модульна контрольна робота				
Підсумковий контроль	Екзамен									

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Музична педагогіка : навч. посіб. / О.М.Олексюк. – К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2013. – 248с.
2. Педагогічна майстерність: підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Карамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; За ред.. І.А. Зязюна – 2-ге вид., допов. і переробл. – К.: Вища шк., 2014. – 422 с.
3. Олексюк О.М., Бондаренко Л.А. Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі: навч.посіб. / О.М. Олексюк, Л.А. Бондаренко. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2018. – 112 с.
4. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник.- Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011.-640 с.
5. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти: навч. посіб. / В.Ф. Черкасов. – К.: ВЦ «Академія», 2016. – 240 с.

Додаткові:

1. Державний стандарт початкової освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87).
2. Михалюк А.М. Формування виконавської культури майбутніх учителів музики засобами українського фортепіанного мистецтва : навчально-методичний посібник / А.М. Михалюк. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 220 с.
3. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: підручник для студентів педагог. факультетів / О.Я. Савченко; Міністерство освіти і науки України.- К.: Абрис, 2012.- 365 с.
4. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти [Текст] / В.Ф. Черкасов – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – 528 с.

9. Додаткові ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників
<http://pidruchniki.ws/>